

Висока школа струковних
студија за образовање
васпитача у Кикинди

Кикинда, Светосавска 57; тел/факс: 0230/422-423; e-mail: vsssovki@vaspitacka.edu.rs; www.vaspitacka.edu.rs

Образац 2 МСС

**ИЗВЕШТАЈ
О ПОДОБНОСТИ МАСТЕР РАДА ЗА ОДБРАНУ**

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Састав Комисије:

1. др Миланка Маљковић, проф.
2. др Драгана Малешевић, проф.
3. др Тамара Грујић, проф.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља, презиме: Драгица, Тихомир, Гледовић
2. Датум и место рођења, општина, држава: 16.08.1977., Скопље, Скопље, Македонија.

III НАСЛОВ МАСТЕР РАДА:

**“ПОДСТИЦАЊЕ ДАРОВИТОСТИ КОД ДЕЦЕ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА ТОКОМ
ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ”**

Тема мастер рада је усвојена на седници Наставно-стручног већа одржаног 26.03.2025.
године. Одлука број 96/1.

IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА:

Мастер рад *Драгице Гледовић* под називом „*Подстицање даровитости код деце предшколског узраста током пројектних активности*“ има следеће делове:

- Увод;
- Теоријски приступ проблему у оквиру следећих подналова: Појмовно одређивање даровитости; Идентификација даровите деце; Улога и значај професионалног развоја васпитача за подстицање даровитости код деце предшколског узраста; Препознавање и подстицање даровитости кроз интегрисани приступ и пројектне активности са децом.
- Методолошки приступ проблему;
- Резултати истраживања са интерпретацијом;

- Закључна разматрања;

- Литература;

- Прилози;

Број поглавља: 7

Број страна: 97

Број графикана: 2

Значај наведене теме кандидаткиња види у настојању да се утврди у којој мери су васпитачи професионално оспособљени да препознају карактеристике даровите деце, да подстичу развој дечје даровитости и да користе адекватне методичке проступке којима би дали максимално професионални допринос у подстицању и развијању дечје даровитости.

У теоријском делу рада истакнуто је да се однос друштва према феномену даровитости мењао кроз историјске епохе у зависности од степена друштвеног развоја, социо-економских и политичких приликаи. Пре него што ће постати „психолошки феномен“, даровитост је препознавана као потенцијални извор друштвене, а потом и личне добробити, као драгоценост коју треба благовремено откривати и неговати, истиче кандидаткиња. У раду је представљена анализа даровитости у оквиру признатих научних теорија.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА:

Рад је истраживачког карактера чији су практични задаци били доћи до података:

- да ли васпитачи раде на свом стручном усавршавању како би били оспособљени да препознају и подстичу индивидуалне способности даровите деце;
- да ли дужина радног стажа утиче на начин рада васпитача са даровитом децом;
- да ли дужина радног стажа утиче на препознавање карактеристика даровитости код деце предшколског узраста;
- да ли дужина радног стажа утиче на похађање семинара и радионица које се баве питањем рада са даровитом децом;
- утврдити начине које васпитачи користе у виду додатне подршке даровитој деци.

У првом делу рада са теоријског аспекта кандидаткиња се бави питањем појмовних одређивањем даровитости. Напомиње да се однос друштва према феномену даровитости мењао кроз историју у зависности од степена друштвеног развоја, социо-економских и политичких приликаи. На основу теорија које појашњава долази до закључка да је

„даровитост вишеслојна појава која се манифестује разнолико, тј. није иста код свих особа, као ни интелигенција. Она се може достићи различитим путевима и испољавати кроз различите облике. То је сложена ментална формација у којој су повезане когнитивна, емоционална, вољна, мотивациона, психофизичка и друге сфере личности“. Наводи примере различитих тумачења даровитости наглашавајући да је сваки приступ тумачења више условљен могућностима и искуствима, него урођеним потенцијала детета.

У оквиру овог дела кандидаткиња описује појединачне торијске приступе тумачења појма даровитости износећи њихове предности или евентуалне недостатке.

У другом делу рада кандидаткиња се бави питањем **идентификација даровите деце**. Става је да се велики број предшколских установа суочава са тим проблемом и истиче као приоритетан прблем одређивање временског периода када треба започети са активностима које се односе на препознавање даровитости. У оквиру овог дела кандидаткиња даје опис **карактеристика даровите деце** наводећи да она имају континуирану потребу за подстицањем и охрабривањем како би проширили своје способности и интересовања. Сматра да је од велике важности стварање ситуација у којима деца могу да истражују, проналазе, пореде, закључују, предлажу и да буду активна кроз разне облике радионица, секција и активности које одговарају њиховим личним потребама и интересовањима.

У делу под насловом „**Предшколско образовање даровите деце**“ наглашава да у раду са даровитом децом треба полазити од онога што дете уме, може и хоће, а да васпитачи на основу посматрања и процене треба да организују и воде методичке активности са циљем подстицања њихових индивидуалних потенцијала.

Додаје да се рад са даровитом децом може организовати у оквиру редовних активности у вртићу, али и кроз специфичан и посебно осмишљен и утврђен план додатних активности. Појашњава да је, пре свега, даровитом детету неопходно обезбедити занимљиву, иновативну средину и прилагодити васпитно-образовни програм у складу са његовим интересовањима, потребама и могућностима,

У овом делу свог мастер рада упозорила је и на потребу посматрања даровитог детета са „другог аспекта“ Односна, истакла је могућност да даровитост детета буде погрешно схваћена, или игнорисана од стране вршњака или средине у којој живе. Међутим, она само имају потребу да буду прихваћена и процењивана у односу на властите потребе и интересовања, а не само због постизања изузетних резултата.

У оквиру овог дела описане су специфичности два облика рада са даровитом децом (хомогено груписање деце и делимично хомогено груписање). Дат је осврт и на предности индивидуалног рада истичући, при томе, да васпитач усмерава и активира дете, у зависности од његове способности, ритма, снаге и оригиналности током активности.

Оцењује и значај породичне средине за развој дечје даровитости налашавајући да је сарадња породице са Предшколском установом од посебне важности за интелектуални развој личних потенцијала сваког детета.

У трећем делу рада описана је улога и значај професионалног развоја васпитача за подстицање даровитости. Констатује се да током претходног периода у иницијалном развоју васпитача није се поклањало довољно пажње развоју компетенција за рад са потенцијално даровитом децом, нити су кроз друге облике свог стручног усавршавања васпитачи били обучавани да такве потребе препознају. Додаје да су васпитачи само спорадично имали прилике да интуитивно или уз асистенцију родитеља препознају даровито дете, његове изузетне способности, интересовања или вештине. Међутим, оправдање види у томе што васпитачи нису били едуковани да таквом детету пруже одговарајуће развојне подстицаје. Наводи ауторе у оквиру литературе који сматрају да би „васпитачи умели да подрже оптималан развој потенцијала и креативности детета, важно је да њихово иницијално образовање садржи посебне програме о даровитости, да се непрекидно стручно усавршавају у овој области током своје праксе, као и да у самом раду имају могућност слободног избора да се одреде за рад са одрђеном категоријом деце према својим афинитетима и капацитетима“.

У четвртном делу под насловом **„Препознавање и подстицање даровитости кроз интегрисани приступ и пројектне активности са децом“** кандидаткиња појашњава битност прихватања и разумевања социоемоционалног развоја даровите деце и препознавање њихових понашања, мисли, осећаја и потреба које имају како би им се током свакодневних пројектних активности у вртићу омогућило што квалитетније подстицање. У раду подвлачи да васпитачи током реализације активности у које су укључена даровита деца морају бити свесна да она често могу тежити перфекционизму, темељитости и да су посвећени детаљима, што захтева додатну пажњу и истрајност у раду са њима. Сматра да они „истражују, трагају за одговарајућим квалитетом и континуитетом, постављају себи изазове, високе стандарде и очекивања и испољавају велику енергију. Њихова

заинтересованост за развијање пројекта је интензивна и врло су посвећени свом избору у домену сопственог потенцијала. У пројектном приступу учењу даровито дете има сопствену независност, а истовремено наступа асертивно и поседује моралну осетљивост“. Градећи партнерске односе пројекти даровитој деци омогућавају да искажу сопствена виђења и потребе, стварaju им прилике да се ангажују у њима смисленим ситуацијама, у којима на креативан начин праве везе између предходног и новог искуства.

У овом делу рада кандидаткиња је навела да у оквиру друштвене подршке даровитој деци постоје објективни и субјективни фактори у виду постојећа мрежа институција и организација које пружају разне врсте подршке.

На крају овог теоријског дела који је поткрепљен и примерима из праксе кандидаткиња поручује да „препознавање и подстицање даровитости треба да буде један од основних циљева у раду васпитача са децом предшколског узраста. Упозорава да васпитачи морају имати у виду да даровита деца неће увек сама наћи пут да остваре своје потенцијале, ако им средина, а посебно васпитачи не пруже подстицаје.

У петом делу описан је методолошки приступ у раду са дефинисаним и јасно одређеним проблем, предметом, циљем и задацима истраживања. Такође, наведени су и појашњени подаци везани за хипотезе, варијабле, узорак, методе, технике, инструменте истраживања и статистичку обраду података.

Циљ истраживања у оквиру овог рада био је да се утврди у којој мери дужина радног стажа утиче на подстицање даровите деце. У раду се настојало утврдити и у којој мери, полазећи од потреба целоживотног образовања, васпитачи раде на свом усавршавању и личном развоју како би постигли виши степен професионалности у раду са даровитом децом.

Представљени су резултати истраживања и интерпретација резултата (анализа упитника за васпитаче, дискусија и закључна разматрања). На основу прикупљених и обрађених података кандидаткиња закључује да:

- Анкетирани васпитачи се не осећају компетентним за рад са даровитом децом;
- Већина васпитача сматра да са даровитом децом треба да раде стручна лица у оквиру оформљених група;
- Ниједан анкетирани васпитач није похађао семинар или радионицу, на тему даровите деце и рада са њима;
- Само 39,00% васпитача се дошколовало током радног века у установи, што значи

да већина није била мотивисана да професионално напредује;

- Анкетирани васпитачи су упознати са начином рада са даровитом децом кроз додатне подршке стручних служби;
- Сви анкетирани васпитачи су свесни потреба даровитог детета и препознали су карактеристике даровитости, али већина васпитача није дала предлог за побољшање праксе рада са даровитима.

У оквиру закључних разматрања кандидаткиња напомиње да данас у оквиру методичких приступа рада са децом „савремена педагошка концепција поставља нове изазове васпитачима, који у свом раду треба да осмисле разноврсне васпитно-образовне утицаје на децу. Нови приступи у раду намећу потребу континуираног истраживања, разумевања и мењања постојеће васпитне праксе и услова у вртићима. Од васпитача данас се захтева висок ниво флексибилности, прилагодљивост конкретним могућностима детета, његовим потребама и интересима“.

VI ЗАКЉУЧЦИ:

Комплетан рад бави се врло битном темом и представља анализу улоге васпитача у подстицању развоја даровитости код деце током пројектних активности у вртићу.

Посебан квалитет мастер рада су примери из праксе васпитача.

У завршном делу текста овог рада кандидаткиња је истакла да нема сумње да је потребно радити на унапређивању компетенција васпитача за рад са даровитом децом раног узраста и то посебно у сегменту пружања додатне подршке кроз израду педагошког профила, индивидуализације васпитно-образовног рада и ИОП-а. Према њеном мишљењу, од велике је важности подстицај Предшколских установа да васпитачи редовно посећују семинаре, стручне скупове и активе, да учествују у едукативним радионицама и истраживачким тимовима на тему рада са даровитом децом. Истиче и потребу модернизације методичког приступа рада, односно развој и примену иновативних програма у раду са даровитом децом.

Рад је технички и правописно врло коректно написан.

VII КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА:

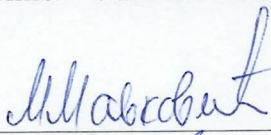
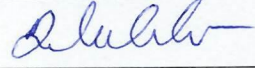
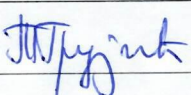
На основу свега реченог можемо закључити да је кандидаткиња **Драгица Гледовић** показала зрелост и критичност у проучавању врло актуелне теме, те предлажемо јавну одбрану овог мастер рада под називом „**Подстицање даровитости код деце предшколског узраста током пројектних активности**“.

VIII ПРЕДЛОГ: На основу укупне оцене мастер рада, комисија предлаже :

1. Да се мастер рад прихвати, а кандидату одобри одбрана.

У Кикинди, _____ 2025. године

Потписи чланова Комисије:

1. _____
2. _____
3. _____